

פרוטוקול מס' 207

ישיבת ועדת החינוך והתרבות
יום ב', י"א בסיון תשל"ג - 11.6.73
בשעה 11.00.

נ כ ח ו :

חברי הוועדה: א. רימלט - היו"ר
ב. אליעזר
ח. גרוסמן
ז. הרמן
ס. ידיד
א. כץ
ש. לוין
ע. פינגרג-סירני
ד. קורן
א. רזיאל-נאור
ב. שחור

מוזמנים: ו. איתן - יו"ר רשות השידור
ש. אלמוג - מנכ"ל רשות השידור
א. אבנר - דובר רשות השידור
א. חסין - יוצץ שר החינוך והתרבות

מזכירת הוועדה: ש. כרם
רשמה: ל. צ'סנר

סדר-היום: (א) צו בדבר החלת הוראות חוק פיקוח
על בת-י-ספר תשכ"ט - 1969

(ב) שאילתות

(ג) מסקנות ועדת החינוך והתרבות בנושא:
אופן עריכתן של תכניות "מבט" לחדשות בטלוויזיה
(הצעת חה"כ א. רימלט)

א) צו בדבר החלת הוראות חוק פיקוח על בתי-ספר תשכ"ט - 1969

היו"ר א. רימלט:

פותח את הישיבה.

פנה אלינו המסנה למנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות בדבר צו להחלת הוראות חוק פיקוח על בתי-ספר שאינם במערכת החינוך הרגילה. לפי החוק יכול שר החינוך והתרבות להוציא צו כזה לאחר התייעצות בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת. בשעתו הייתה הצעת תיקון לחוק להרחיב את הפיקוח בהדרגה גם על בתי-ספר שאינם בפיקוח משרד החינוך, גם גנים וגם בתי-ספר על-יסודיים ועל-תיכונים מחוץ לבתי-ספר גבוהים, ומחוץ לבתי-ספר שהם במערכת החינוך הכללית.

הצו שהשר מבקש להתייעץ בנו ביחס אליו הוא לגבי בתי-ספר על-יסודיים שהיו קיימים בארץ בזמן שנתקבל החוק ואשר עדיין לא פנו לקבל פיקוח. הצו הוא בהתאם לחוק וגם חובת התייעצות בהתאם לחוק שנתקבל על-ידי ועדת החינוך והתרבות.

אני מציע שאנחנו נסמוך את ידינו על הרחבת הפיקוח על בתי-ספר יסודיים שהיו קיימים בזמן קבלת החוק.

א. רזיאל-נאור:

עד כמה שאני זוכרת נאמר בחוק ששר החינוך והתרבות צריך להתייעץ עם הוועדה. נראה לי שמכתב כזה, בו כתוב שהשר מוציא את הצו לאחר התייעצות עם הוועדה, כאשר זה לפני התייעצות, זה לא בדיוק תואם את רוח החוק. לא נראית לי התייעצות בצורת קורספונדציה. אם יש ערך לוועדת החינוך והתרבות צריך לשמור על הפרוצדורה המקובלת.

היו"ר א. רימלט:

בזמנו הוועדה הייתה מעוניינת להרחיב את הכללים של הפיקוח, והם הובאו אלינו לאישור. חובת התייעצות עם הוועדה לגבי הרחבת הפיקוח על בתי-ספר על-יסודיים, גם כן מקבלת בוועדה. אם יש בקשה מצד חברים נזמין את מר שמואלי לישיבת הוועדה ביום ד' ונבקש ממנו להשיב לשאלות חברי הוועדה, ובאותה ישיבה נאשר את הצו.

ב) שאילתות

מ. יריד:

קראתי באחד העתונים שוועדת שרים אישרה העלאת שר הלימוד בתי-ספר על-יסודיים לקראת שנת הלימודים הבאה. אני מבין שבענין העלאת שכר הלימוד לא נוכל לעשות שום דבר, אבל אני מבקש להזמין את מנכ"ל משרד החינוך והתרבות לישיבה כדי לשמוע ממנו פרטים על הגדלת הזיכוי שממנו נהנו משפחות חסרות אמצעים. בזמנו קבעו סכום של 30 ל"י כהשתתפות, אני מבקש להעלות אפשרות של הגדלת הזיכוי למען לא ייפגעו מהעלאת שכר הלימוד אותן המשפחות שער כה נהנו מהזיכוי הזה.

היו"ר א. רימלט:

נזמין את מנכ"ל משרד החינוך והתרבות לישיבה ביום ב' הבא, כדי שיסביר לנו את החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, והאם נשתנו הנתונים של הזיכויים עם כניסת החלטה זו לתוקפה.

ז. הרמן:

בזמנו עודדו עבודת מתנדבים בין תלמידי בתי-הספר כדי להקטין עד כמה שאפשר את הפערים. שמעתי שבבית-ספר אחד בנוה-שרת גייסו מתנדבים שהיו מוכנים לבוא ולעזור לתלמידים בשעות שלאחר הלימודים, אבל מנהל בית-הספר דרש סכום של 1500 ל"י כדי לאפשר את הפעולה הזאת בשעות אחר הצהריים. שאלתי אם זה מקרה יוצא דופן ונאמר לי שלא.

קיבלתי אינפורמציה זו מהמרכז להתנדבות בראשותה של הגב' אסתר הרליץ, והייתי מאד מבקשת לבדוק את הענין הזה. נאמר לי שגם במקומות אחרים מסרבים מנהלי בתי-הספר לאפשר עזרה זו של המתנדבים לתלמידים בשעות שלאחר הלימודים.

אני אתקשר עם מחלקת החינוך של עיריית תל-אביב
ואדווח לוועדה, ואם יהיה צורך נפעל בענין זה.

הי"ר א. רימלט:

א. רזיאל-נאור:
בנוגע לספרי לימוד הובאה לידיעתי העובדה שבתל-
אביב יש מחסור בספרי לימוד באותם בתי-הספר עירוניים
שהעירייה צריכה לספק אותם. בהיסטוריה משתמשים ארבעה תלמידים בספר אחד
וכיוון שכך הלימוד אינו סדיר, כי תמיד ישנו התירוץ שלתלמיד לא היה
הספר הדרוש. הייתי מבקשת לדעת מה הנוהלים ביחס לחלוקת ספרי לימוד.

האם משרד החינוך והתרבות הוציא פעם הוראה ביחס
לספרים להיסטוריה או לגיאוגרפיה שהוצאו לפני 20 שנה ובינתיים התיישנו,
והעובדות הכלולות בהם אינן מתאימות למציאות, שיוצאו תוספות או נספחים?
איני דורשת שידיפסו את כל הספרים מחדש, אבל צריך להוציא תוספות לגבי
העובדות שנתיישנו, ולא בקרא שרצועת עזה היא בשלטון מצרים וחלק סדושליים
הוא בשלטון ירדן.

הי"ר א. רימלט:
נעביר את השאילתה הזאת למנכ"ל משרד החינוך
והתרבות וכאשר הוא יהיה כאן בשבוע הבא תוכלי
להציג לו את השאילתה.

בהתאם למסקנות ועדת החינוך והתרבות בקדנציה
הקודמת, שמינתה ועדת מישנה בענין ספרי הלימוד, וסעיף זה מופיע גם
בהוראות של משרד החינוך והתרבות - נקבע כי ספר לימוד פג כעבור 5 שנים.
כעבור 5 שנים צריך עוד פעם לבקש היתר ואישור לפרסום הספר וצריך לכלול
אותו בחומר של המנהל הכללי לבתי-ספר בין ספרי הלימוד שאפשר להשתמש בהם.

(ג) מסקנות ועדת החינוך והתרבות בנושא: אופן עריכתן של תכניות
"מבט" לחדשות בטלוויזיה - הצעת חה"כ א. רימלט

הי"ר א. רימלט:
קיבלנו ממנכ"ל רשות השידור את התרגום בעברית של
מסקנות סר"ו גרין, אשר משתרעות על 20 עמודים
ולזה ישנה גם תוספת. חברי הוועדה ימצאו את הדו"ח בתיק ואבקש מאד לקרוא
אותו.

אנחנו נמשיך עכשיו בדיון על מסקנות הוועדה.
בפרק ד' יש שתי הצעות: הצעת המיעוט כפי שאני ניסחתי אותה וישנה
הצעה מפשרת ומתמצתת של חה"כ לויין. (קורא את ג'וסף ההצעות). בנוסח
ההקדמה שלי יש כמה תיקונים נוסח שלא הוכנסו על-ידי הכתבנית.
א. כץ: בשתי ההצעות מופיע הביטוי "חברי הוועדה" וזה
עלול להתפרש כאילו זו דעת כל חברי הוועדה.

הי"ר א. רימלט:
גם בפרוטוקולים של הדיונים תמצא שאמנם לא כולם
ביקרו את הכל, אבל כולם ביקרו חלק זה או אחר.
יש כמה דברים שאין אחידות דעים ביחס אליהם, וחה"כ לויין בהצעתו קיצר
והשמיט את הדברים. בהצעת המיעוט שלי כתבתי "חברים בוועדה".

א. כץ:
אני מוכן לנוסח הזה ואני מבקש שזה יהיה גם
הנוסח בהצעתו של חה"כ לויין.

ש. לויין:
למען האמת רק בענין אחד היתה כמעט תמימות דעים,
שחל שיפור בטלוויזיה, ומשום-כך המשפט בהצעתי
המדובר על שיפור נוקט לשון כללית. אבל אני מסכים להצעת חה"כ כץ.

הי"ר א. רימלט:
אני מבין שמחבלת ההצעה לכתוב: חברים בוועדה,
במקום "תוך התעלמות" אני מציע לכתוב: "במקום סיצוי..."
ובמקום: "הקרנת העשייה והסדרה" אני מציע לכתוב: החומר הטלוויזיוני.
אני מעמיד להצבעה את הצעת חה"כ לויין ואת הצעת
המיעוט שלי.

ה צ ב ע ה: בעד הצעת חה"כ ש. לויין - 6 קולות
בעד הצעת חה"כ א. רימלט - 4 קולות.
הצעת חה"כ לויין - ג ת ק ב ל ה

היו"ר א. דימלט:

בזה סיכמנו את ההקדמה לפרק ד'. לגבי ההמלצות בפרק זה. לגבי סעיף 1 היו הערות ודברי ביקורת של חברים שחלק מהם מוצדקים, והכינותי נוסח מתוקן בהתחשב בהערות אלו. (קורא את הנוסח). כלומר, שהצד החינוכי והתרבותי צריך להתבטא בתכנית השנתית, והוא צריך להתבטא בקביעת קדימויות מסויימות גם לעומת התכניות הפופולריות.

ש. לוינ:

בישיבה הקודמת הפנינו את תשומת-לבך שכאן יש בעצם חזרה על ההגדרות כפי שהן קבועות בחוק רשות השידור. אולי כדאי לצטט כאן את החוק כפי שהוא בדבר התפקיד המוטל על הטלוויזיה.

היו"ר א. דימלט:

מה שאני כתבתי כאן זה לא ציטוט מהחוק. אני אומר שהטלוויזיה צריכה להתמיד בקו המנחה, זה לא בניגוד לחוק ולרוחו, אבל ענין ההתמדה וקביעת הקדימויות הן לשיקול דעתה של הנהלת הטלוויזיה, וזה לא כתוב בחוק.

מנכ"ל רשות השידור ביקש להוציא את המלה "ישראלית".

ש. אלמוב:

אנחנו קוראים למוסד הזה רשות השידור ומדברים על הטלוויזיה. רק בתכניות הערביות בטלוויזיה - כדי להבחין בינה לבין התחנות הערביות האחרות - אנחנו אומרים: הטלוויזיה הישראלית.

ז. הרמן:

אני חשבת שאתה מוסיף כאן את הקדימויות המסויימות גם לעומת התכניות הפופולריות. למשל, הצגת התרבויות השונות של שבטי ישראל, אינה תכנית פופולרית.

היו"ר א. דימלט:

אני חושב שאין שידור שאצל חלק מהצופים אינו פופולרי. הכוונה היא לתכנית תרבותית שהיא קצת מעבר לפופולרי מאד. יש אפילו סרטים קנויים שאינם פופולריים. אני מוכן לשמוע הצעות אחרות, אפשר גם להציע למחוק את זה.

ז. הרמן:

הנוסח הזה מעורר רושם שמה שתכניות אינו פופולרי.

היו"ר א. דימלט:

אני רוצה להגיד שיש תכניות תרבותיות שאינן כל-כך פופולריות כמו שידורים אחרים. זה לא סימן היכר שלילי ביותר.

ע. פינברג-סירני:

אני מסכימה שלא צריך לצטט כאן את החוק, אבל לדעתי יש מקום להוסיף כאן: בהתאם למה שנקבע בחוק, כי בעצם הסעיף הזה אומר מה שכבר נאמר בחוק.

היו"ר א. דימלט:

אין לי התנגדות שכאן יהיה איזכור החוק. אפשר להוסיף בסוף הסעיף הזה: אפי שנקבע בחוק רשות השידור תשכ"ה - 1965.

(קורא סעיף 2) - כאן הכוונה הייתה להגביר את התחרות בין גורמי פנים לבין גורמי חוץ.

אין התנגדות.

(קורא סעיף 3) - בהצעת המיעוט המתוקנת שהכנתי במקום כוח היצירה אני מציע לומר: יוצרים; כן אני מציע למחוק את המלה "כל".

ש. לוינ:

המלה "לרתום" לא כל-כך נראית לי.

א. רזיאל-נאור:

גם לי לא נראית המלה הזאת. למה לכתוב "כוח היצירה בארץ" או היוצרים בארץ, אולי ישנם אנשים מחוץ-לארץ שאפשר להעזר בהם.

כאן ההמלצה היא לנצל במידת האפשר את היוצרים
בארץ לא רק לצד ההפקה והבימוי, אלא גם לצד

היו"ר א. רימלט:
התרבותי והאסטטי.

ד. סורן:
לא צריך לדבר על כוח יצירה אלא על רוח יצירה.
איני חושב שכל מה שמקורי הוא רצוי בטלוויזיה,
אם לקחת לדוגמה את המחזה המקורי "מלכת האמבטיה". יש דברים שאפשר להציג
אותם באולמות שונים אבל אי-אפשר להביא אותם בטלוויזיה. הייתי רוצה
שיובאו בחשבון יצירות שהייתי מגדיר אותן כחיוביות; העובדה שהיצירה
היא מקורית עוד אינה קובעת שהיא כשרה לטלוויזיה. הייתי מציע אולי
להוסיף כאן את המלה: חינוכיים.

ב. שחור: מדובר על יצירות ברמה תרבותית נאותה.

א. רוזיאל-נאור: אני מציע למחוק את המלה "מקורי" ולכתוב: להפעיל
יוצרים הנמצאים בארץ למען הפקה ישראלית ברמה
תרבותית נאותה. אני חוששת שבאמצעות המלה "מקורי" עלולים לפתוח פתח
למקוריות יתר, ולניצול לרעה.
היו"ר א. רימלט: אם מוציאים את המלה "מקורי" אין ערך למעיף הזה.

לא מדובר שנתקום הפקות מחוץ-לארץ יובאו רק
הפקות מהארץ. איני חושב שיצירה מקורית חייבת להיות חינוכית. השאלה
חינוכית למי? ההצגה "יעקובי וליידנטל" היא הצגה מקורית טובה, איני
יודע אם היא סחנכת. יש אטריבוטים שמספקים את ההשקפה של המצב שלא באה
לידי ביטוי.

ע. פינברג-סירני: ברצוני לתמוך בהצעת היו"ר. עלינו להזהר מאד
מלהיות שופטים מהו חינוכי ומהו תרבותי. ההדגשה
על המקורי היא חשובה מאד. איני מאושרת מההערה על התיאטרון הישראלי.
לדעתי צריך לעודד את התיאטרון, גם אם יש כשלונות לפעמים. אני מציעה
להשאיר את הנוסח כפי שהוא עם ההדגשה על המקורי.

ד. סורן: יש לי ספק אם סעיף 3 בכלל נחוץ. סעיף 1 בהצעת
היו"ר שאושר כאן למעשה כולל את הכל. אני מציע

למחוק את סעיף 3.

ז. הרמן: גם אני חושבת שמעיף 3 מיותר, כי זה ברור מאליו.
שהטלוויזיה צריכה לחפש יצירות מקוריות. אם
חושבים שלא עושים זאת, צריך לפרט את הסיבות למה אין עושים זאת.

ב. שחור: אולי במקום ישראלית צריך לכתוב: יהודית.

היו"ר א. רימלט: אני יכול להבין את ההצעה למחוק את סעיף 3, אם
כי אני מתנגד לזה. מפני שיש חשש שינצלו את
המקורי לרעה, איני חושב שצריך למחוק את המלה "מקורי". זה ענין לשיקול
דעתה של הנהלת הטלוויזיה. אנחנו מגישים המלצות לסוכנות הטלוויזיה. גם
לפי דעתי אין ועדה של הכנסת או הממשלה צריכים להתערב בשיקולים אמנותיים
תרבותיים של אלה. אנחנו חייבים לעשות כל מה שבידינו כדי שיהיו אנשים
אחראיים. איני רואה סכנה שבגלל המלה "מקורי" יציגו בטלוויזיה את
"מלכת האמבטיה". הרבה תלוי בטעמו של האיש האחראי.

להצעתו של חה"כ שחור - אין כוונה כאן להבדיל
בין יצירה ישראלית ליצירה יהודית, הכוונה ליצירה ארץ-ישראלית במקום
יצירה שתובא מחוץ-לארץ. יש לדאוג שהדרמה תעמוד על רמה נאותה.

ב. שחור: אפשר לכתוב יהודית-ישראלית.

היו"ר א. רימלט: יכול להיות גם ספיק אולי בפני ערבי מובשר למה לא
לתת לו אפשרות?

אני מציע להצבעה את ההצעה למחוק את סעיף 3.

ה צ ב ע ה: בעד סחיקת סעיף 3 - סיעות
נגד - 7

הוחלט: להשאיר את סעיף 3.

היו"ר א. רימלט:

אנחנו עוברים לפרק ה' - הדיווח על עבודת הכנסת ועל נושאים מדיניים אקטואליים. כאן ישנה הצעת הסיעות כפי שאני ניסחתי אותה, וקיבלתי כאן הצעה בכתב-יד של חה"כ גרוסמן. (קורא את ההצעות).

בדיון אמרו חברי שאנחנו דואגים רק לאופוזיציה וצריך להיות איזון; עלי לומר שהצעת חה"כ גרוסמן מתעלמת לגמרי מנושא ההצעה לסדר-היום. אפשר להגיד שיש בעיות אחרות שמעניינות את הקואליציה - וגם שם יש לפעמים חילוקי-דעות בין הסיעות - אבל להתעלם מהאופוזיציה זה אי-אפשר. אנחנו לא יושבים כאן כנציגי מפלגות, כי מי שיושב היום באופוזיציה יכול פעם להיות בשלטון, ומי שיושב בקואליציה יכול להיות בתקופה קרובה באופוזיציה. אנחנו דנים בענין זה מעבר לכל זיקה פוליטית, ואם יש תפקיד פרלמנטרי לאופוזיציה, הרי כאן תפקידה. זה קיים גם בני.בי.סי.

בנוסף ההצעה שלי התחשבתי בדעות החברים שהביעו דעות בענין הסיעות וגם בענין העדפת חברי הממשלה לעומת חברי הכנסת וכו'.

ח. גרוסמן: אתה התייחסת בדבריך גם להצעה שלי, מבלי לתת לי אפשרות להסביר אותה.

ע. פינברג-סירבי: נראה לי שכאן אפשר להכניס את ענין ההצעה לסדר-היום, כי אנחנו בכל-זאת דנו בנושא זה בעקבות הצעה לסדר-היום של חה"כ תמיר על קיפוח האופוזיציה בשידורי הטלוויזיה מהכנסת.

ח. גרוסמן: לא התעלמתי מכך שזו היתה הצעה לסדר-היום, אבל גם כאשר טעניתי נושא לדיון בוועדה, הוועדה כאן בחנה ודנה בנושא לא רק לפי נוסח ההצעה לסדר-היום, ולא רק מבחינה זו אם יש קיפוח של האופוזיציה או לא, אלא דנו על כל ענין הטלוויזיה כולל הפקות, תכניות, הצגות תיאטרון וכו'. פה צריך להתייחס אחרת לענין זה. לפי הערכתי אם לדון על פי מה שהיה עד עכשיו לא האופוזיציה היתה מקופחת בשידורי הטלוויזיה מהכנסת. לא פעם, אחרי שאני רואה את יומן החדשות, אני יכולה להגיש הצעה לסדר-היום על הפרופורציה בה מראים את חברי הממשלה לעומת חברי הכנסת. לכן נראה לי שלהכניס כאן דוקא את ענין הקיפוח של האופוזיציה זה לא תואם. זו הערכתי על כל פנים. חבל שחה"כ תמיר, אשר הגיש את ההצעה לסדר-היום לא עשה סטטיסטיקה. (א. כץ: עשינו סטטיסטיקה וקיבלנו סטטיסטיקה גם מאנשי רשות השידור). אני מדברת על סטטיסטיקה לגבי השידורים מדיוני הכנסת. אין עיני צרה לא בכה"כ בגין ולא בחברי כנסת מכל האופוזיציות, אני בהחלט חושבת שהשידורים צריכים לשקף את כל מה שקורה בכנסת, על האופוזיציה ועל הקואליציה. נקודת המוקד של הקיפוח היא לגבי הכנסת עצמה. לכן מצאתי לנכון לנסח זאת כך.

א. רזיאל-נאור: אני מכינה מדברי חה"כ גרוסמן שנכלל שהסיעות גדולות יותר יש קשיים מרובים יותר. כל חבר כנסת היה רוצה ישמעו וידעו על פעילותו בכנסת וכיצד הוא ממלא את השליחות הציבורית שלו. זה בכל-זאת לא הנושא. איננו דנים בשאלה איך הטלוויזיה או הרדיו משקפים את פעילותם הציבורית והפרלמנטרית של חברי הכנסת. מדובר על בעיה מסויימת שהובאה כהצעה לסדר-היום בכנסת, והועברה לוועדה. הוועדה צריכה להתייחס לנושא שהועבר אליה. אם לוועדה השרותים הציבוריים יביאו נושא של תחלואה במקום מסויים, האם בהזדמנות זו אפשר לדון על כל מדרי התחלואה והבריאות? (ח. גרוסמן: זה מה שעשינו כאן). אני לא פעם אמרתי שאנחנו התרחבנו יותר על המידה. הנושא הוא: למה דברים שנשמעו בכנסת לא הובאו לידיעת הציבור, בתוך שרשרת של דברים שכבר דיברו עליהם. אחד אמר שזה נובע משיקול מסויים, ושני אמר שזה נובע מהשקפה מסויימת. אי-אפשר בהזדמנות זו לטעון שלא נותנים ביטוי לחברי האופוזיציה כמו שלא נותנים לחברי מפלגה מסויימת. (ח. גרוסמן: אני טוענת שלא מקפחים את האופוזיציה). את טוענת שמקפחים גם חלקים של הקואליציה משום שהנהלת הקואליציה לא הירשתה להעלות נושא מסויים כהצעה לסדר-היום.

ח. גרוסמן: זאת לא אמרתי. אמרתי שלא מקפחים את האופוזיציה. א. רזיאל-נאור: אז למה אנחנו דנים בנושא זה שלושה חדשים?

ש. לוינ:
לדעתי אי-אפשר לנסוע בשתי מסילות בעת ובעונה אחת. אילו היתה הוועדה שומרת על המסגרת של הנושא - וזו היתה הצעתו של חה"כ תמיר - אני חושב שרוב חברי הוועדה, ואולי כולם, היו מסכימים שאנחנו נאמר שהאחראים לחדשות בטלוויזיה טעו כאשר הביאו את דברי נציג סיעה אופוזיציונית קטנה ולא את דברי נציג הסיעה האופוזיציונית הגדולה. אני גם עכשיו מוכן לומר שהיתה טעות, אבל את הרחבת הדיון לא חה"כ גרוסמן יזמה ולא אלה שתומכים בנוסח שלה. הדיון חרג מהתחום הצר שהתכוונו אליו, והיום הוא סקיף עולם ומלואו, ואת אולם הכנסת ומלואו.

אני אחשוב שזה יהיה חוסר איזון אם נמקום לציין את הליקוי הנראה בעינינו, שאין איזון בהצגת דעותיהם של חברי הממשלה ודעות חברי הכנסת מכל הסיעות, אופוזיציה וקואליציה כאחת (ס. יוד: זה משהקף בהצעת חה"כ רימלט). זה דבר שאנחנו רואים אותו כמרכזי כאשר אנחנו מדברים על אולם הכנסת. הוועדה צריכה להחליט מה הכוונה. אם הכוונה להתייחסות להצעת חה"כ תמיר, איני יודע אם כל מה שעשינו לא היה מיותר. אולי זה פעם יעשה את שליחותו, אבל איני יודע אם עכשיו הזמן המתאים לכך. אם מתייחסים להצעה לסדר-היום של חה"כ תמיר צריך למחוק כל מה שנאמר כאן ולהתייחס רק למה שהוא הציע. אם לעומת זאת הולכים בעקבות הדיונים שהיו לא הכרחי לומר שחברי הוועדה מדגישים שאין איזון. האיזון מופר לא רק בהשוואה בין הקואליציה לבין האופוזיציה, אלא בין רשויות השלטון לבין חברי הכנסת מכל הסיעות, הן הקואליציוניות והן האופוזיציוניות.

היו"ר א. רימלט:
ההצעה של חה"כ גרוסמן ואלה שתומכים בה מתעלמת מהאופוזיציה בכלל ואני מיעץ להם לשקול זאת.

ח. גרוסמן:
הכנסת המלה אופוזיציה אינה מפריעה לי, ואני מוכנה להוסיף פסוק בעניין זה.

א. כץ:
הכותרת של פרק ה' היא: הדיווח על עבודת הכנסת ועל נושאים מדיניים אקטואליים - זה מתייחס לא רק למה שנעשה בכנסת, היו עובדות מסויימות. מונח לפני חומר סטטיסטי שרשות השידור אספה. כל חברי הוועדה שהתייחסו לנושא זה הודו שבנושאים מדיניים אקטואליים האיזון בין חברי האופוזיציה לבין חברי הקואליציה לא נשמר. מי שקורא את הפרוטוקול של אותה ישיבה יכול לראות שנציגי הרשות הודו בעניין זה. אם היו מדברים רק על הכנסת אפשר היה להבין, אבל הכותרת מתייחסת גם לנושאים מדיניים אקטואליים - כאן צריך לדאוג לשמירת האיזון בין הסיעות השונות. לא צריך לצמצם זאת.

היו"ר א. רימלט:
אם מדובר על כך שאנחנו הרחבנו את יריעת הדיונים אין זאת אומרת שלא צריך להכניס מה שעושים בכל מדינה תרבותית נאורה שבה יש יותר מפלגה אחת. גם במדינה שיש מפלגה אחת קיים האיזון בין הרשות המבצעת לבין הפרלמנט. בכל מדינה נאורה שבנויה על פרלמנט עם אופוזיציה זה היסוד של השירותים הממלכתיים ושל כל דיווח אובייקטיבי. באנגליה היה הסכם בין הבי.בי.סי. לבין המפלגות ביחס לדברים אלה.

ש. אלמוג:
הייתי מודה מאד אילו יכולתי לראות את החומר הזה. שאלתי על כך את סר יו גרין והוא אמר בפירוש שהסכם כזה יש רק לצרכי בחירות.

היו"ר א. רימלט:
אני מבקש להמציא את החומר הזה, בחוברת של הבי.בי.סי. יש הסתמכות על הסכם זה.

א. רזיאל-נאור:
עד כמה שאני זוכרת בחוברת מדובר לא רק על בחירות.

היו"ר א. רימלט:
בכל-זאת אם נשווה את כל האופוזיציה מול הממשלה, מבלי להתייחס למה שיש במדינות אחרות שבהן יש הרבה מפלגות, כמו הולנד למשל, כאן האופוזיציה יוצאת מקופחת. חוץ מזה, דבר זה כלול בתדריך שלא תמיד נשמר על-ידי עובדי הרשות. בתדריך מדובר על איזון בהחלטות מוסדות הרשות, וזה נמצא גם בתדריך שניתן על-ידי הפנהל הכללי. הטענה לא היתה שאין תדריך, אלא שלמעשה אין האיזון נשמר.

ש. אלמוג:
אני מצטער שעלי לחזור על דברים שכבר אמרתי
אותם. בתדריך נאמר שבכל נושא השנוי במחלוקת
צריך להביא את הדעות השונות הקיימות בציבור לפי הנושא. לא נאמר שצריך
להיות מפתח מפלגתי בנושא החדשות. הטענה הזאת של סיקור לפי מפתח מפלגתי
נדחתה על-ידי מוסדות הרשות.

הי"ר א. רימלט:
אני חוזר וטוען שחילוקי-הדעות החשובים אינם
מחולקים בהכרח לפי קווים של אופוזיציה וקואליציה,
הם מתגלעים לעתים קרובות בתוך הקואליציה, בתוך מפלגה אחת בקואליציה
ובתוך מפלגה באופוזיציה, ולפי התדריך צריך לשקף את הדעות השונות. זו
השיטה שאנחנו פועלים על פיה. זה נסיון של מעבד אחרי נושאים השנויים
במחלוקת. אני מציע נוסח שיאפשר כיסוי ענייני של החדשות לפי חלוקה של
אופוזיציה וקואליציה.

אנחנו לעת עתה רניס רק על הפריאמבל ועוד לא
הגענו להמלצות. אני ציטטתי את הדברים שנאמרו בוועדה, וזה"כ גרוסמן
בהצעתה אינה רוצה לכלול דברים שנאמרו בדיונים כאן. (ח. גרוסמן: אינך
חושב שהשתמשת במלה חריפה מדי?) אני מתכוון לתוכן חריף, על מלים אני
סוכן להתפשר. נכון שזה"כ בהצעתה מדברת גם על איזון בין הממשלה לבין
חברי הכנסת, אבל פה בדיונים דיברו חברים על חוסר האיזון בין האופוזיציה
לבין הקואליציה. אי-אפשר שלא להכניס זאת בהחלטה.

יש לי כאן התדריך וכאן בפירוט מופיע ענין
האיזון בין האופוזיציה לבין הממשלה. אי-אפשר להגיד שזה ענין של איזון
בין דעות שונות. אני קובע שמה שיש בתדריך לא נשמר. צריך לאזן את
העניינים השנויים במחלוקת, בעיקר כאשר המחלוקת היא בין האופוזיציה לבין
הממשלה. אני ראייתי חובה מוסרית ציבורית להביא את דברי המנהל הכללי
בענין התדריך.

ח. גרוסמן:
אני מציעה תיקון להצעתי על-ידי תוספת, שהיו
חברים אשר טענו כי לא נשמר האיזון בין האופוזיציה
לבין הקואליציה.

הי"ר א. רימלט:
(קורא את ההצעה המתוקנת של חה"כ גרוסמן).

א. רזיאל-נאור:
אני נגד הביטוי טענו.

ח. גרוסמן:
לקחתי את המלה "טענו" מהצעתו של חה"כ רימלט.

ד. קורן:
אני מבקש להבין, כאשר אתה מדבר על איזון בין
הממשלה לבין האופוזיציה האם הכוונה שצריך להיות
איזון בין הממשלה לבין כל האופוזיציה, או שצריך להיות איזון בין הממשלה
לבין כל אחת מהמפלגות לחוד? למה התכוונת?

הי"ר א. רימלט:
אני דיברתי על איזון בין הכוחות הפועלים בהתאם
לענין הציבורי ומשקלן הציבורי של המפלגות והסיעות.
בהצעת המיעוט שלי של הפריאמבל כתבתי שחברים בוועדה טענו, כי לא כתבתי
זאת מכתחילה כהצעת מיעוט, אלא כהצעה של הוועדה. יכולה להיות ביקורת
קשה על המלה הזאת אם אני מציע זאת כהצעה כיו"ר הוועדה, אבל אם אני מביא
זאת כהצעת מיעוט, לא אשנה את הניסוח.

ח. גרוסמן:
איני רואה את המלה טענו בצורה שלילית.

הי"ר א. רימלט:
אני מעמיד להצבעה את שתי ההצעות.

הצבעה:
בעד הצעת חה"כ ח. גרוסמן - 5 קולות
בעד הצעת חה"כ א. רימלט - 5 קולות

ד. קורן:
אני לא הצבעתי, כי לא קיבלתי תשובה על השאלה
שלי, למה התכוונת. יש אופוזיציה של חה"כ|תמיר
וישנה אופוזיציה של גח"ל; האם האיזון צריך להיות גם עם האופוזיציה של
חה"כ שלום כהן?

היו"ר א. רימלט:

אני התכוונתי למה שקיים. כתבתי: איזון בין המסשלה לבין האופוזיציה, ואחר-כך כתבתי: לפי משקל הסיעות ולפי העניין הציבור של הנושא. עניין ציבורי יכולה לעורר גם סיעה קטנה, אבל המשקל הציבורי יכול להיות גדול.

ד. סורן: אני מבקש לקיים הצבעה חוזרת.

הצבעה: בעד הצעת חה"כ ח. גרוסמן - 6 קולות
בעד הצעת חה"כ א. רימלט - 5 קולות

א. רזיאל-נאור:

אם ישנה הסתייגות יכולה להיות גם הצעת סיעוט.

היו"ר א. רימלט:

אין זאת אומרת שרק ליו"ר יש פריבילגיה להציג דעת סיעוט. אני מבקש לקבל הצעה מנוסחת.

א. רזיאל-נאור:

אני מבקש לרשום אותי להצעת סיעוט.

ח. גרוסמן:

היתה הצעת רוב ומיעוט, אז יש מיעוט בעד הצעתו של חה"כ רימלט.

היו"ר א. רימלט:

יכולות להיות שתי הצעות סיעוט, ואבקש את חה"כ רזיאל-נאור להגיש הצעה מנוסחת.

אני כיו"ר הוועדה לא הבאתי שום נושא בעניין זה לדיון בסיעתי. לא אירגנתי את סיעתי לקראת הדיון הזה, כי איני רואה בזה עניין פוליטי. אילו הייתי בקואליציה הייתי גם כן בעד איזון.

אנחנו עוברים עכשיו להמלצות. עד עכשיו התווכחנו על צילום השקפות.

(קורא סעיף 1). אני מציע שתהיה ועדה של הכנסת אשר תקבע מה הכנסת מעוניינת להביא בטלוויזיה והיא תבוא בדברים עם הרשות.

(קורא סעיף 2). כאן אני מדבר על הדרכה קפדנית של עורכי החדשות לשמירה על האיזון בין הכוחות הפוליטיים ונציגיהם בכנסת בהתאם לעניין הציבור של הנושא הנדון.

(קורא סעיף 3). כאן מדובר על תנאים וסידורים טכניים שהכנסת צריכה לדאוג להם כדי שאפשר יהיה להעביר את הדיונים.

א. רזיאל-נאור:

אני מבקשת בשלב זה להפסיק את הישיבה ולדון בישיבה הבאה בהמלצות.

היו"ר א. רימלט:

נדון בזה ביום ד'. אני מקווה שנסיים את הדיון בעניין זה בשתי ישיבות.

ב. אליעד:

בישיבה הקודמת הועלתה כאן שאלת התזכיר שקיבלנו מוועד הסורים העיראקים שיצאו לפנסיה.

היו"ר א. רימלט:

העברנו את הנושא למנכ"ל משרד החינוך והתרבות, עוד לא קיבלנו תשובה. הוא יהיה כאן ביום שני ותוכל להעלות את הנושא.

ב. אליעד:

אני מבקש שתיטול יוזמה, כי העניין דחוף ותלחץ על משרד החינוך.

ש. לוינ:

הייתי מבקש שהוועדה תדון על הצעת תיקון לחוק שהצעתי, שלדעתי הוועדה תאשר אותה בלי ויכוח, מבלי לחכות לסיום הדיון בטלוויזיה, שורדאי ידרוש עוד שתיים-שלוש ישיבות.

הי"ר א. רימלט:
אני מקווה שרק שתי ישיבות. קודם צריך לגמור
את הדיון בטלויזיה. יש עוד כמה דברים דחופים
שהתחלנו לדון בהם. אני מבטיח לך שאנחנו נדון בהצעתך לפני תום הקבוצה,
ואם יהיה צורך נקדים את מועד ישיבת הוועדה.

הישיבה נבעלה בשעה 12.45